DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)
14. juni 2001 *

I sag C-84/00,

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Wainwright, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

mod

Den Franske Republik ved K. Rispal-Bellanger og S. Seam, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

* Processprog: fransk.

angående en påstand om, at det fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold til EF-traktatens artikel 30 (efter ændring nu artikel 28 EF), idet den ikke accepterer markedsføring i Frankrig af ædelmetalarbejder fra andre medlemsstater med angivelse af holdigheden »999 promille«, skønt denne holdighed er almindeligt anvendt i handelsmæssig praksis,

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne F. Macken og J.N. Cunha Rodrigues (refererende dommer),

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 22. marts 2001,

afsagt følgende

Dom

1 Ved stævning indleveret til Domstolens Justitskontor den 7. marts 2000 har Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber i medfør af artikel 226 EF anlagt sag med påstand om, at det fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold til EF-traktatens artikel 30 (efter ændring nu artikel 28 EF), idet den ikke accepterer markedsføring i Frankrig af ædelmetalarbejder fra andre medlemsstater med angivelse af holdigheden »999 promille«, skønt denne holdighed er almindeligt anvendt i handelsmæssig praksis.

Fællesskabets retsforskrifter

2 Traktatens artikel 30 bestemmer: »Kvantitative indførselsrestriktioner såvel som alle foranstaltninger med tilsvarende virkning er med forbehold af nedennævnte bestemmelser forbudt mellem medlemsstaterne.«

National ret

3 Det bestemmes i artikel 521 i code général des impôts (den franske lov om skatter og afgifter), som ændret ved lov nr. 94-6 af 4. januar 1994 om tilpasning af lovgivningen om garanti af ædelmetaller og om tolderes kontrolbeføjelser over

visse personers administrative forhold (JORF af 5.1.1994, s. 245, herefter »loven«):

»Producenter af guld- eller guldholdige arbejder, sølv-, eller platinarbejder er omfattet af lovgivningen om den i nærværende kapitel omhandlede garanti, som ikke alene omfatter deres egen produktion, men også arbejder, som de har fået udført for egen regning af tredjemand med dennes materialer. Personer, som markedsfører sådanne arbejder hidrørende fra andre medlemsstater i Den Europæiske Union samt fra tredjelande, eller disses repræsentanter, er ligeledes omfattet af denne lovgivning«.

4 Lovens artikel 522 bestemmer:

»Følgende holdigheder for guld- eller guldholdige arbejder og holdigheder for sølv- eller platinarbejder er lovlige:

a) 916 promille og 750 promille for guldarbejder; 585 promille og 375 promille for guldholdige arbejder

b) 925 promille og 800 promille for sølvarbejder

c) 950 promille, 900 promille og 850 promille for platinarbejder

[...]«

Den administrative procedure

5 Ved skrivelse af 20. december 1988 henledte Kommissionen den franske regerings opmærksomhed på de problemer, som efter dennes opfattelse var forbundet med visse bestemmelser i ordningen for indførsel og forhandling i Frankrig af ædelmetalarbejder, under hensyn til traktatens artikel 30 ff.

6 De franske myndigheder anførte i deres svar af 15. juni 1989, at de inden for det pågældende område forventede at træffe forskellige foranstaltninger, som delvis ville tage hensyn til de af Kommissionen rejste klagepunkter.

7 Den 23. april 1991 fremsendte Kommissionen en åbningsskrivelse til Den Franske Republik, som den franske regering besvarede den 6. august 1991.

8 Ved skrivelse af 18. januar 1994 tilsendte Kommissionen den franske regering forskellige forslag til løsning af tvisten mellem dem.

9 Den 22. februar 1994 sendte de franske myndigheder en kopi af den nævnte lov nr. 94-6 til Kommissionen.

10 Da Kommissionen ikke var fuldt ud tilfreds med de franske myndigheders svar på åbningsskrivelsen og de gennemførte ændringer af lovgivningen, fremsatte den

den 10. juli 1996 en begrundet udtalelse i henhold til EF-traktatens artikel 169 (nu artikel 226 EF), i hvilken den gjorde gældende, at Den Franske Republik havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til fællesskabsretten, idet den ikke accepterede markedsføring i Frankrig af ædelmetalarbejder fra andre medlemsstater med de betegnelser, som disse arbejder havde i oprindelseslandet, og med angivelsen af den i dette land anvendte holdighed, skønt denne holdighed er almindeligt anvendt i handelsmæssig praksis. Kommissionen opfordrede den franske regering til at træffe de nødvendige foranstaltninger med henblik på at efterkomme den begrundede udtalelse inden for to måneder fra udtalelsens modtagelse.

11 De franske myndigheder svarede ved skrivelse af 21. august 1996, at holdighederne »999 promille« let kunne indføres i den franske lovgivning. Hvad angik forpligtelsen til i detailhandlen at forhandle arbejder med holdighederne 916 og 750 promille under betegnelsen »guld« og arbejder med holdighederne 585 og 375 promille under betegnelsen »guldlegering« gjorde myndighederne gældende, at de — modsat det af Kommissionen anførte — ikke havde tilsidesat kravene i henhold til fællesskabsretten.

12 Ved skrivelse af 8. januar 1997 anmodede Kommissionen den franske regering om at fremsende den et forslag om at indføje holdigheden »999 promille« i den franske lovgivning. Hvad angik det forhold, at betegnelsen »guld« var begrænset til arbejder med holdighederne 916 promille, og 750 promille gjorde Kommissionen gældende, at der forelå en hindring for de frie varebevægelser, som er forbudt i henhold til traktatens artikel 30.

13 Ved skrivelse af 6. februar 1997 tilstillede de franske myndigheder Kommissionen et forslag til et regelsæt, hvorved holdigheden »999 promille« blev indføjet i den franske lovgivning. Derimod fastholdt de deres standpunkt med hensyn til

klagepunktet om sondringen i salgsbetegnelsen mellem arbejder på over eller under 585 promille.

14 Ved skrivelse af 16. april 1997 meddelte Kommissionen den franske regering, at den i afventning af vedtagelsen af det varslede forslag til lov om ændring af lov om skatter og afgifter med henblik på indføjelse af holdigheden »999 promille«, ville indstille traktatbrudsproceduren, idet den dog tog forbehold med hensyn til spørgsmålet om salgsbetegnelsen.

15 Ved skrivelse af 19. august 1997 meddelte den franske regering Kommissionen, at den forventede, at bestemmelserne om tilladelse af holdigheden »999 promille« for guld, sølv og platin ville træde i kraft den 1. januar 1998.

16 Den 21. januar 1998 tilsendte de franske myndigheder Kommissionen et udkast til en tekst, hvorved navnlig holdigheden »999 promille« anerkendtes. Ved skrivelse af 5. marts 1998 meddelte myndighederne Kommissionen, at denne nye tekst var blevet indsat i forslaget til lov om modernisering og forenkling af direkte skatter og afgifter og af lovgivning, som kan sidestilles hermed, og som skulle til afstemning i parlamentet ved udgangen af første halvår 1998.

17 Endelig meddelte Kommissionen ved skrivelse af 31. maj 1999 de franske myndigheder, at det pågældende lovforslag ifølge de oplysninger, den rådede over, endnu ikke var blevet optaget på parlamentets dagsorden. På denne baggrund anmodede Kommissionen den franske regering om at drage omsorg for, at forslaget blev vedtaget snarest muligt, og om at fremsende den de nøjagtige oplysninger herom. Skrivelsen blev ikke besvaret.

18 På denne baggrund har Kommissionen anlagt nærværende sag.

Realiteten

19 Kommissionen har gjort gældende, at lovens artikel 521 og 522 er i strid med traktatens artikel 30, for så vidt som de er til hinder for forhandlingen i Frankrig af ædelmetalarbejder, som i deres oprindelsesland bærer holdigheden »999 promille«, og som lovligt fremstilles og forhandles i andre medlemsstater.

20 I denne forbindelse har Kommissionen anført, at ufravigelige krav om loyale handelstransaktioner ikke kan danne grundlag for et forbud mod at forhandle varer indført fra en anden medlemsstat, som ikke opfylder kravene i indførselsmedlemsstaten, når disse varer lovligt eller loyalt og traditionelt fremstilles og forhandles i oprindelsesmedlemsstaten under samme holdighed (jf. bl.a. dom af 13.11.1990, sag C-269/89, Bonfait, Sml. I, s. 4169, og af 15.9.1994, sag C-293/93, Houtwipper, Sml. I, s. 4249). Desuden kan forbrugerbeskyttelsen sikres ved andre midler, som ikke gør indgreb i de frie varebevægelser.

21 Ifølge Kommissionen bør de franske myndigheder anerkende, om ikke alle de holdigheder, som anerkendes i de andre medlemsstater, så dog i det mindste visse holdigheder, som er almindeligt anvendt i handelen, og som på ingen måde skader forbrugerbeskyttelsen og loyale handelstransaktioner. Kommissionen henviser i denne forbindelse særligt til de holdigheder, som er anført i bilag I til forslaget til Rådets direktiv 93/C 318/06 om genstande af ædle metaller (EFT 1993 C 318, s. 5), som affattet ved det ændrede forslag til Europa-Parlamentets og Rådets

direktiv 94/C 209/04 om genstande af ædle metaller (EFT 1994 C 209, s. 4). Kommissionen har understreget, at holdigheden »999 promille« er anført i dette bilag, som gentager de holdigheder, der anvendes i medlemsstaterne med undtagelse af holdigheder, som ligger for tæt på hinanden og således indebærer en risiko for forveksling hos forbrugerne.

22 Ifølge Kommissionen er indførelsen af holdigheden »999 promille« ikke i strid med det forbrugerbeskyttelseshensyn, som forfølges med den franske lovgivning, for så vidt som holdigheden er beslægtet med de allerede anerkendte holdigheder. Dertil kommer, at de franske myndigheder fortsat kan kræve, at enhver oplysning vedrørende holdighederne angives tydeligt i mærkningen eller ved varens udstilling.

23 Hertil har den franske regering anført, at den har tilsendt Kommissionen de forslag, hvorved holdigheden »999 promille« søges indført i fransk lovgivning, og at den bestræber sig på at få disse forslag gennemført snarest muligt inden for rammerne af regeringens og parlamentets lovprogrammer.

24 Det bemærkes i denne forbindelse, at der ved foranstaltninger med tilsvarende virkning, der er forbudt i henhold til traktatens artikel 30, forstås sådanne hindringer for de frie varebevægelser, der i mangel af en harmonisering af lovgivningerne følger af, at der på varer fra andre medlemsstater, hvor de er lovligt fremstillet og bragt i omsætning, anvendes regler om, hvilke betingelser sådanne varer skal opfylde (f.eks. med hensyn til benævnelse, form, dimensioner, vægt, sammensætning, præsentation, mærkning og emballage), og det uanset, om sådanne regler anvendes uden forskel på alle varer, når en sådan anvendelse ikke kan begrundes ud fra et alment hensyn, der går forud for hensynene til de frie varebevægelser (jf. bl.a. dom af 20.2.1979, sag 120/78, Rewe-Zentral, »Cassis de Dijon-dommen«, Sml. s. 649, præmis 14, og Houtwipper-dommen, præmis 19).

25 I den foreliggende sag er det ubestridt, at den omtvistede lovgivning, for så vidt som den har til virkning at forbyde forhandlingen i Frankrig af ædelmetalarbejder med holdigheden »999 promille« hidrørende fra andre medlemsstater, hvor de lovlig fremstilles og forhandles, udgør en hindring for samhandlen inden for Fællesskabet.

26 I øvrigt har den franske regering ikke påberåbt sig noget alment hensyn som begrundelse for den nævnte hindring.

27 På denne baggrund bør der gives Kommissionen medhold i sagen.

28 Herefter må det fastslås, at Den Franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, som påhviler den i henhold til EF-traktatens artikel 30, idet den ikke accepterer markedsføring i Frankrig af ædelmetalarbejder fra andre medlemsstater med angivelse af holdigheden »999 promille«.

Sagens omkostninger

29 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Franske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Franske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

1) **Den Franske Republik har tilsidesat de forpligtelser, der påhviler den i henhold til EF-traktatens artikel 30 (efter ændring nu artikel 28 EF), idet den ikke accepterer markedsføring i Frankrig af ædelmetalarbejder fra andre medlemsstater med angivelse af holdigheden »999 promille«.**

2) **Den Franske Republik betaler sagens omkostninger.**

Gulmann Macken Cunha Rodrigues

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 14. juni 2001.

R. Grass C. Gulmann

Justitssekretær Formand for Tredje Afdeling